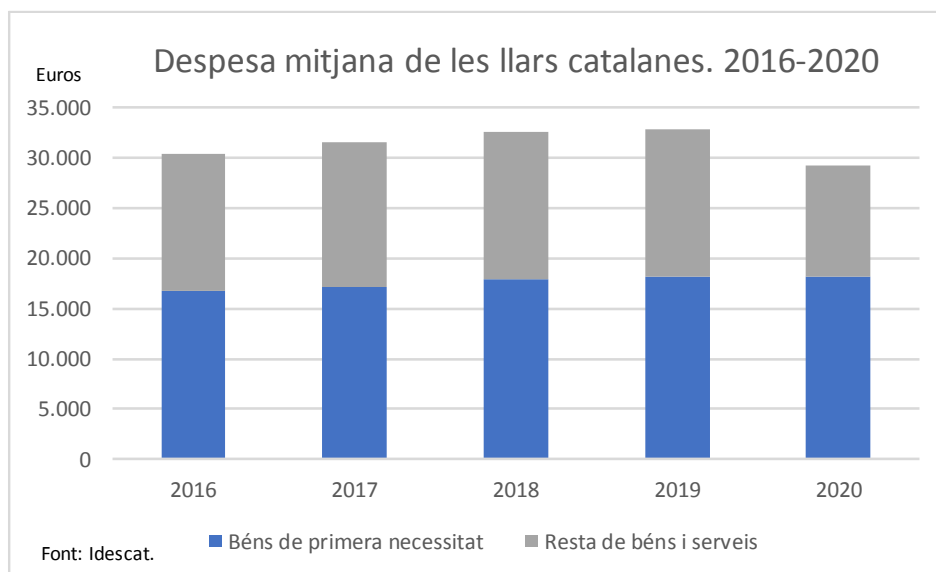

30 de setembre de 2021

Estadística de despesa en consum de les llars 2020

L'any 2020 la despesa mitjana de les llars catalanes en béns de primera necessitat s'ha mantingut estable, mentre que en la resta de béns i serveis ha disminuït un 24,8%

La despesa mitjana en consum de les llars catalanes va ser de 29.235 euros per llar el 2020 i d'11.872 euros per persona, un 11,2% i 11,5% menys que el 2019, respectivament. Aquesta disminució trenca la tendència dels darrers anys, en què la despesa anava incrementant any rere any. Segons l'Institut d'Estadística de Catalunya (Idescat), la despesa mitjana per llar en béns de primera necessitat s'ha mantingut pràcticament estable (-0,2%), mentre que en la resta de béns i serveis han registrat una forta caiguda, del 24,8% en relació amb un any enrere. Això ha fet que els béns de primera necessitat representin el 62,2% del total de la despesa mitjana de les llars, gairebé 7 punts més que l'any anterior.

En relació amb l'evolució dels diferents béns de primera necessitat, hi ha comportaments molt diferents. D'una banda, en relació amb el 2019, destaquen els increments de la despesa en aliments i begudes no alcohòliques (5,4%), amb una despesa mitjana per llar de 4.823 euros, 246 euros més que un any abans, i del grup de l'habitatge, aigua, electricitat, gas i altres combustibles, amb una despesa de 11.124 euros i un increment del 2,4% respecte el 2019. D'altra banda, en canvi, ha disminuït la despesa mitjana en vestit i calçat (-26,8 %) i en mobles, parament de la llar i articles per al manteniment corrent de la llar (-11,8%).

L'efecte de la pandèmia i les consegüents mesures restrictives de mobilitat han tingut un efecte directe en la despesa mitjana de les llars i especialment en la resta de béns i serveis, amb disminucions en tots els grups analitzats. Particularment, destaquen els descensos del 42,1% en restaurants i hotels (1.637 euros de despesa mitjana per llar, 1.188 euros menys que en 2019), el 38,1% en oci i cultura (1.133 euros de mitjana, 696 euros menys) i el 32,6% de la despesa per llar en transport (2.766 euros de mitjana, 1.336 euros menys que el 2019).

Les llars formades per dos adults sense fills dependents són les que més van reduir la despesa mitjana, un 14,4% respecte el 2019

En relació amb l'any anterior tots els tipus de llar han reduït la despesa, però la reducció més gran ha estat a les llars formades per dos adults sense fills dependents. Aquestes, amb una despesa mitjana per llar de 28.323 euros, han disminuït la despesa un 14,4% (4.779 euros menys en termes absoluts), i arriba al 18,3% quan els dos adults són menors de 65 anys (27.650 euros de mitjana, 6.180 euros menys). D'altra banda, les llars unipersonals de 65 anys i més, amb una despesa mitjana per llar de 20.095 euros, presenten el menor descens, del 4% (quasi 850 euros menys).

Les llars formades per dos adults amb dos fills dependents són les que més han gastat de mitjana, amb 37.431 euros. En canvi, les llars que han registrat menor despesa són les unipersonals formades per una persona de 65 i més anys (amb 20.095 euros de mitjana) o de menys de 65 anys (20.943 euros).

La despesa mitjana de les llars on el sustentador principal té estudis superiors és un 16,9% més alta respecte al conjunt de les llars

Les característiques socioeconòmiques i demogràfiques dels individus determinen el nivell de despesa de les llars i del tipus de béns consumits. La despesa mitjana més elevada és la de les llars on el sustentador principal té estudis superiors, que és de 34.169 euros, un 16,9% més alta que la del conjunt de les llars catalanes. Les llars on el sustentador principal no té estudis o té els estudis primaris acabats, tenen una despesa mitjana de 21.791 euros, un 25,5% menys en comparació amb el total de llars. Aquest percentatge més baix s'explica sobretot pel grup d'altres béns i serveis que no són de primera necessitat, on la despesa és un 46,1% inferior a la del conjunt de les llars.

També hi ha una relació directa entre la nacionalitat, la relació amb l'activitat econòmica i la despesa. Les llars on el sustentador principal és d'una nacionalitat estrangera no europea o està aturat són les que tenen un nivell de despesa mitjana més baix respecte al conjunt de les llars, 19.185 euros i 17.532 euros per llar, un 34,4% i un 40% inferior, respectivament. D'altra banda, les llars amb el sustentador principal ocupat tenen una despesa mitjana de 31.490 euros, un 7,7% per sobre del conjunt de les llars catalanes.

Les llars amb una dona com a sustentador principal tenen una despesa mitjana per llar de 26.697 euros, un 8,7% menys a la del conjunt de les llars catalanes. En el cas dels béns de primera necessitat, la despesa mitjana és un 4,6% inferior a la del conjunt de les llars, mentre que a la resta de béns és un 15,4% menys. En canvi, quan el sustentador principal és un home, la despesa mitjana per llar és de 30.583 euros, un 4,6% superior a la del conjunt de les llars.

Pel que fa a l'edat, la despesa mitjana per llar és menor quan el sustentador principal té 75 anys i més o fins a 30 anys (un 19,3% i 13,3% menys, respectivament), mentre que la despesa mitjana és més alta en llars on el sustentador principal té entre 45 i 59 anys (33.628 euros de mitjana, un 15% superior a la del conjunt de les llars). El consum més baix en el grup dels menors de 30 anys en comparació amb la mitjana de les llars es deu al fet que la despesa en béns de primera necessitat és un 22,5% inferior, mentre que en el grup de 75 anys i més s'explica per un consum inferior en el grup de la resta de béns (47,6% menys).

L'any 2020 augmenta notablement el consum mitjà de begudes alcohòliques a la llar però disminueix el consum de tabac

Les llars catalanes han incrementat notablement el consum de begudes alcohòliques l'any 2020, amb un increment de 20,6% del vi i del 15,3% de les cerveses, fet que suposa una mitjana de 32 i 52 litres per llar. En l'àmbit de l'alimentació destaca l'augment del consum de llet (13,8%) i de llegums i

hortalisses (16,1%), que representen una mitjana de 140,5 litres i 228,3 quilos per llar. En canvi, el consum de tabac s'ha reduït un 32,4% en relació amb l'any anterior.

Entre els principals serveis bàsics de l'habitatge, augmenta el consum d'aigua i disminueix el d'electricitat i el de gas ciutat i natural

Pel que fa als serveis bàsics de l'habitatge i productes energètics, l'any 2020 les llars van consumir 2.789,4 kWh d'electricitat, 161,9 m³ d'aigua, 337,3 m³ de gas ciutat i natural i 16,9 kg de gas líquat.

Des de 2017 les llars catalanes havien anat disminuint el consum d'aigua, però el 2020 aquesta tendència ha experimentat un augment d'un 4,4% respecte del 2019. En canvi, ha disminuït el consum d'energia elèctrica (-3,1%), de gas ciutat i natural (-2,3%) i d'hidrocarburs líquats (-13,4%), tot i que en menor mesura que a l'any 2019.

Taula 1. Despesa mitjana anual de les llars. 2017-2020. Catalunya

	Despesa total (milions)	Despesa mitjana anual (euros corrents)			Despesa total	Taxa de variació anual (%)		
		Per llar	Per persona	Per unitat de consum		Per llar	Per persona	Per unitat de consum
2020	89.859,3	29.235	11.872	17.549	-11,0	-11,2	-11,5	-11,5
2019	100.969,9	32.916	13.414	19.833	2,1	1,0	1,1	1,1
2018	98.870,7	32.586	13.270	19.626	4,5	3,1	3,4	3,1
2017	94.647,6	31.619	12.833	19.028	4,8	3,9	4,3	4,0
2016	90.344,1	30.446	12.309	18.297				

Font: Idescat.

Taula 2. Despesa mitjana per llar per grans grups de despesa. 2020. Catalunya

	Despesa mitjana per llar (euros)	Distribució percentual	Diferència anual absoluta (euros)	Taxa de variació anual (%)
Béns de primera necessitat	18.174	62,2	-31	-0,2
Aliments i begudes no alcohòliques	4.823	16,5	246	5,4
Vestit i calçat	1.028	3,5	-377	-26,8
Habitatge, aigua, electricitat, gas i altres combustibles	11.124	38,1	259	2,4
Mobles, parament de la llar i articles per al manteniment corrent de la llar	1.199	4,1	-160	-11,8
Resta de béns i serveis	11.061	37,8	-3.650	-24,8
Sanitat	1.035	3,5	-82	-7,3
Transport	2.766	9,5	-1.336	-32,6
Comunicacions	1.040	3,6	3	0,3
Oci i cultura	1.133	3,9	-695	-38,0
Educació	593	2,0	-107	-15,3
Restaurants i hotels	1.637	5,6	-1.188	-42,1
Begudes alcohòliques i tabac	445	1,5	-45	-9,2
Altres béns i serveis	2.413	8,3	-199	-7,6
Total	29.235	100,0	-3.681	-11,2

Font: Idescat.

Taula 3. Despesa mitjana anual de la llar. 2020. Catalunya
Característiques de la llar. Composició de la llar

	Despesa mitjana per llar 2020 (euros)	Diferència anual absoluta (euros)	Taxa de variació anual (%)
Unipersonal	20.596	-1.671	-7,5
Una persona menor de 65 anys	20.943	-2.285	-9,8
Una persona de 65 anys o més	20.095	-847	-4,0
Dos adults sense fills dependents	28.323	-4.779	-14,4
Dos adults, menors de 65 anys i sense fills dependents	27.650	-6.180	-18,3
Dos adults, almenys un de 65 anys o més, sense fills dependents	28.980	-3.414	-10,5
Altres llars sense fills dependents	34.724	-3.639	-9,5
Un adult amb un o més fills dependents	26.989	-2.285	-7,8
Dos adults amb un o més fills dependents	35.993	-3.872	-9,7
Dos adults amb un fill dependent	33.634	-4.686	-12,2
Dos adults amb dos fills dependents	37.431	-4.885	-11,5
Dos adults amb tres o més fills dependents	..	..	..
Altres llars amb fills dependents	37.070	-7.517	-16,9
No hi consta	..	..	..
Total	29.235	-3.681	-11,2

.. Dades poc significatives per al càlcul

Font: Idescat.

Taula 4. Despesa mitjana anual de la llar. 2020. Catalunya
Característiques del sustentador principal.

	Despesa mitjana anual (euros corrents)			Diferència percentual respecte la despesa mitjana del conjunt de llars		
	Béns de primera necessitat	Altres béns i serveis	Total	Béns de primera necessitat	Altres béns i serveis	Total
Sexe						
Homes	18.616	11.967	30.583	2,4%	8,2%	4,6%
Dones	17.341	9.356	26.697	-4,6%	-15,4%	-8,7%
Grup d'edat						
Fins a 30 anys	14.086	11.257	25.343	-22,5%	1,8%	-13,3%
De 30 a 44 anys	16.022	10.692	26.714	-11,8%	-3,3%	-8,6%
De 45 a 59 anys	19.663	13.966	33.628	8,2%	26,3%	15,0%
De 60 a 74 anys	19.507	10.020	29.527	7,3%	-9,4%	1,0%
De 75 anys i més	17.799	5.797	23.597	-2,1%	-47,6%	-19,3%
Nivell d'estudis						
Sense estudis/estudis primaris	15.834	5.956	21.791	-12,9%	-46,1%	-25,5%
Estudis secundaris, 1er cicle	15.723	9.454	25.177	-13,5%	-14,5%	-13,9%
Estudis secundaris, 2on cicle	17.602	10.929	28.531	-3,1%	-1,2%	-2,4%
Estudis superiors	20.575	13.594	34.169	13,2%	22,9%	16,9%
No hi consta	..	..	..	..	..	..
Nacionalitat						
Espanyola	18.678	11.363	30.042	2,8%	2,7%	2,8%
Estrangera	13.938	8.523	22.461	-23,3%	-22,9%	-23,2%
Resta Unió Europea	16.222	12.158	28.380	-10,7%	9,9%	-2,9%
Resta del món	12.674	6.511	19.185	-30,3%	-41,1%	-34,4%
No hi consta	..	..	..	..	..	..
Relació amb l'activitat						
Actiu	18.062	12.387	30.449	-0,6%	12,0%	4,2%
Ocupat	18.550	12.940	31.490	2,1%	17,0%	7,7%
Aturat	12.010	5.522	17.532	-33,9%	-50,1%	-40,0%
Inactiu	18.433	7.985	26.418	1,4%	-27,8%	-9,6%
Jubilat o retirat	19.048	8.230	27.277	4,8%	-25,6%	-6,7%
Feines de la llar	14.783	4.044	18.827	-18,7%	-63,4%	-35,6%
Altres situacions d'inactivitat	15.281	10.420	25.701	-15,9%	-5,8%	-12,1%
No hi consta	..	..	..	..	..	..
Total	18.174	11.061	29.235			

.. Dades poc significatives per al càlcul

Font: Idescat.

Taula 5. Quantitats físiques totals i quantitat mitjana per llar. 2020. Catalunya
Principals productes alimentaris, begudes i tabac

	Quantitat total (milers)	Quantitat mitjana per llar	Taxa de variació anual per llar (%)
Pa i cereals (Kg)	483.548	157	-2,5
Carn (Kg)	332.678	108	-0,8
Peix i marisc (Kg)	137.878	45	2,9
Llet (L)	431.715	140	13,8
Ous (Unitat)	887.724	289	8,1
Formatges, iogurts i altres productes derivats de la llet (kg)	209.392	68	3,6
Fruites (Kg)	600.774	195	4,4
Llegums i hortalisses (kg)	701.705	228	16,1
Aigua mineral, begudes refrescants, suc de fruites i vegetals (L)	1.167.790	380	-1,2
Begudes destil·lades (L)	8.573	3	6,3
Vins (L)	99.280	32	20,6
Cerveses (L)	161.226	52	15,3
Tabac (unitats)(1)	2.123.943	691	-32,4

Font: Idescat.

(1) no inclou Altres tabacs i productes relacionats (tabac de pipa, tabac de liar, paper de fumar, etc)

Taula 6. Quantitat mitjana per llar de subministraments bàsics de la llar. 2020. Catalunya

	2019	2020	% variació interanual
Subministrament d'energia elèctrica (Kwh)	2.878,6	2.789,4	-3,1
Gas natural i gas ciutat (m3)	345,4	337,3	-2,3
Subministrament d'aigua (m3)	155,0	161,9	4,4
Hidrocarburs líquids (kg)	19,5	16,9	-13,4

Font: Idescat.

Nota metodològica

L'Estadística de despesa en consum de les llars és una activitat d'estadística oficial incorporada en el Pla estadístic de Catalunya, resultat de l'explotació de l'Enquesta de pressupostos familiars. L'objectiu principal d'aquesta estadística és produir informació sobre la magnitud, l'estructura i la distribució de les despeses en consum.

La despesa en consum de les llars representa l'activitat econòmica principal de la població i és una aproximació al concepte de consum privat, com a component més important a la demanda agregada d'un país.

L'Enquesta de pressupostos familiars és una estadística per mostreig a les llars que realitza l'INE amb periodicitat anual. L'Idescat porta a terme una explotació detallada i amplia els resultats per a l'àmbit de Catalunya.

El treball de camp d'aquesta enquesta s'ha dut a terme durant el 2020. En aquest sentit, la declaració de l'estat d'alarma i el consegüent confinament de les llars va provocar una situació inèdita en l'elaboració de l'Enquesta de pressupostos familiars l'any 2020, ja que per primera vegada els enquestadors de l'INE no van poder fer entrevistes presencials a les llars ni entregar els qüestionaris perquè fossin emplenats. Això va obligar a implantar un procediment de recollida basat en el contacte per via telefònica. Per aquest motiu, s'han adoptat ajustos metodològics per garantir la coherència dels resultats obtinguts en aquest context.

Glossari

Membres de la llar. Persones que resideixen habitualment a l'habitatge i comparteixen les despeses de la llar. En determinades condicions, també són membres de la llar els qualificats com a hostes, convidats, servei domèstic intern i els membres residents absents de l'habitatge per raons d'estudi, malaltia, vacances, etc.

Sustentador principal. Membre de la llar de 16 i més anys amb una aportació periòdica al pressupost de la llar major a la de cadascun dels membres restants.

Despesa en consum. Despesa feta per les llars en béns i serveis per satisfer les necessitats o carències dels membres de la llar. Aquestes despeses les fa la llar com a unitat de consum; per tant no inclou les que fa l'empresa o l'explotació familiar. La despesa en consum pot ser feta al territori econòmic o bé a la resta del món. Es recull tant la despesa monetària com la no monetària:

- **Despesa monetària.** Despesa que destina la llar per pagar determinats béns i serveis de consum final.
- **Despesa no monetària.** Valor atribuït a determinats consums no monetaris fets per la llar, entre els quals s'inclouen l'autoconsum (béns produïts per la pròpia explotació d'algun dels membres de la llar i que es consumeixen o són regalats per la llar); l'autosubministrament (béns retirats del propi comerç per algun dels membres de la llar que són consumits o regalats); el salari en espècie; dinars i sopars gratuïts o bonificats, i el lloguer imputat (lloguer pagat per la llar, que és propietària de l'habitatge o que el té cedit, per un habitatge com el que ocupa si el tingués llogat).

Més informació sobre aquesta actuació www.idescat.cat/n4021

Servei de premsa Telèfon +34-93.557.30.50 premsa@idescat.cat

Totes les notes de premsa a www.idescat.cat/premsa